

สรุปผลการตรวจราชการและนิเทศงาน กรณีปกติ รอบที่ 1 ปีงบประมาณ 2565 เขตสุขภาพที่ 8 จังหวัดนครพนม

ประเด็นที่ 1 โครงการเกี่ยวกับพระราชวงศ์

หัวข้อ : การพัฒนาระบบบริการสุขภาพผู้ต้องขังในเรือนจำ
โครงการราชทัณฑ์ปันสุข ทำความ ดี เพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์

นพ.พูลสวัสดิ์ วงศ์วิชุด
รองผู้อำนวยการฝ่ายการแพทย์รพ.สกลนคร

กรอบการนำเสนอ

1. การพัฒนาระบบบริการ สาธารณสุขสำหรับผู้ต้องขัง ในเรือนจำ

- อสรจ.
- รักษาพยาบาล/ส่งต่อ
เพื่อรับการรักษา
- พื้นฟูสมรรถภาพ
- ระบบสารสนเทศด้าน
สุขภาพ
- ส่งเสริมสุขภาพ
- คัดกรองโรค
- ยาและเวชภัณฑ์
- สิทธิการรักษา
- สิ่งแวดล้อม

2. การบริการสุขภาพ ช่องปาก

- ตรวจคัดกรอง
- บริการรักษา
- ส่งเสริมและ ป้องกัน
โรค

3. การบริการ สุขภาพจิต

- ค้นหา คัดกรองปัญหา
สุขภาพจิตในผู้ต้องขัง
- การส่งเสริมสุขภาพจิตใน
เรือนจำ
- การรักษา ผู้ป่วยจิตเวช
อย่างต่อเนื่อง
- ส่งต่อติดตามกับพื้นที่
หลังจำหน่าย
- ผู้ต้องขังจิตเวชได้รับการ
บันทึกลงบนฐานข้อมูลนิติ
จิตเวช

4. การป้องกัน และควบคุมโรค

- TB
- HIV
- Syphilis
- HCV
- เรือนจำสีเขียวปลอดเชื้อ

เรือนจำกลางนครพนม

เรือนจำเป้าหมายได้รับพระราชทานเครื่องมือ
และครุภัณฑ์ทางการแพทย์ระยะที่ 1)

ตำบลขามเต่า อำเภอเมือง
พื้นที่ภายในเรือนจำ 39 ไร่ พื้นที่ทั้งหมด 1,229 ไร่
คumnักโทษเด็ดขาดโทษไม่เกิน 20 ปี

ผู้ต้องขังทั้งหมด 3,227 คน

2,669 คน(82.71%)

147 คน(17.29%)

บุคลากร

บุคลากร
ทั้งหมด
149 คน

พยาบาล
4 คน
1:807

1. การพัฒนาระบบบริการสาธารณสุข สำหรับผู้ต้องขังในเรือนจำ

1.1 อสรจ. เกณฑ์ 1:50

อสรจ. ทั้งหมด 212 คน

สัดส่วน 1 : 16 คน

157 คน

55 คน

- มีแผน** อบรม อสรจ. รายใหม่/ฟื้นฟู 2 รุ่น ๆ ละ 120 คน
-หลักสูตร 6 วัน(30 ชั่วโมง)
- อสรจ. มีบทบาทหน้าที่** ช่วยเหลือ/ร่วมจัดบริการสุขภาพ
ในเรือนจำ

1.2 การให้บริการตรวจรักษาตามเวชปฏิบัติ

แพทย์เวชปฏิบัติและแพทย์เฉพาะทาง
แพทย์ 1 ครั้ง/เดือน (วันศุกร์ สัปดาห์ที่ 3)

Telemedicine
(Video Conference เวลา 13.00-16.00 น.)

เชื่อมต่อระบบและบันทึกฐานข้อมูลสุขภาพ

ฉุกเฉิน (มีระบบรองรับ)

รพ.แม่ข่าย+เครือข่ายสุขภาพ
"หน่วยแพทย์อาสาโครงการราชทัณฑ์ปันสุขฯ"

ทีมที่ 1

แพทย์ตรวจโรคทั่วไป/
จิตแพทย์/ จักษุ/
แพทย์แผนไทย
และกายภาพบำบัด

วันศุกร์ที่ 3
ของเดือน

ทีมที่ 2

แพทย์
เฉพาะทาง
โรคผิวหนัง

วันพุธ
เดือนละ 1 ครั้ง

ทีมที่ 3

ทันตแพทย์
และทีม

วันพุธ
สัปดาห์ละ 1 ครั้ง

1.3 ส่งเสริมสุขภาพ

อนามัยแม่และเด็ก

- ❑ ไม่มีหญิงตั้งครรภ์
- ❑ เด็กอายุ 2 ปี 10 เดือน ประสานสถานสงเคราะห์ ดูแลต่อ

โภชนาการ

- ❑ เมนูอาหารจากกรมราชทัณฑ์ **งดเติมผงชูรส งดเค็ม**
- ❑ ส่งเสริมโภชนาการในกลุ่มหญิงตั้งครรภ์ หลังคลอด เด็ก

ออกกำลังกาย

ทุกวันๆ ละ 2 ครั้ง
ช่วงเช้าก่อนอาบน้ำ -> 10 ท่าพญายม
ช่วงบ่าย -> เต้นแอโรบิค, บาสโลบ,
กิจกรรมเข้าจังหวะ
(มี อสรจ. เป็นแกนนำออกกำลังกาย)

1.4 การคัดกรองโรค

มีแผนการคัดกรอง

DM 37 ราย

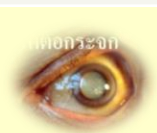
HT 155 ราย

มะเร็งเต้านม

มะเร็งปากมดลูก

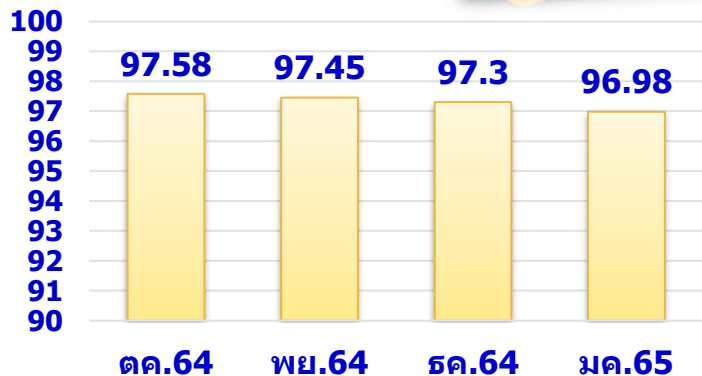

โรคทางตา

1.5 ยาและเวชภัณฑ์

เบิกจาก รพ.แม่ข่าย เดือนละ 1 ครั้ง
และสามารถขอเบิกเพิ่มได้

1.6 การขึ้นทะเบียน สิทธิผู้ต้องขัง

1.7 อนามัยสิ่งแวดล้อม

- ❑ มีการจัดการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม **อยู่ในเกณฑ์ดีมาก**
- ❑ มีการเฝ้าระวังด้านสุขภาพโภชนาการ
- ❑ การจัดการขยะติดเชื้อ รพ.นครพนมรับไป **กำจัดด้วยวิธี Autoclave**

ระบบบำบัดน้ำเสีย

- 1) มีระบบบำบัดน้ำเสียแบบบ่อเติมอากาศ (Aerated lagoon) ผลการตรวจสอบคุณภาพน้ำทิ้ง ณ วันที่ 24 มีนาคม 64 พบว่า **ไม่ผ่านคุณภาพน้ำทิ้ง**
- 2) มาตรการแก้ไข
 - 2.1) ติดตั้งตะแกรงกรองและบอดักไขมัน
 - 2.2) มีการเติมจุลินทรีย์ (EM)
 - 2.3) มีแผนปรับปรุงระบบบำบัดน้ำเสีย

น้ำทิ้งที่ผ่านการบำบัด **นำไปใช้ในการเกษตร**
ภายในเรือนจำ ไม่ระบายน้ำออกสู่พื้นที่สาธารณะ

2. บริการสุขภาพช่องปาก

- ❑ ทีมทันตบุคลากร ให้บริการทันตกรรม สัปดาห์ละ 1 ครั้ง

- ❑ มียูนิตทำฟัน
- ❑ มีแผนปรับปรุงระบบ ระบายอากาศห้อง ทันตกรรม

- ❑ มีแผนการคัดกรอง สุขภาพช่องปากโดย อสรจ./และพยาบาล เรือนจำ

3. ส่งเสริมสุขภาพจิต

- ❑ อสรจ.ที่ผ่านการอบรม มีความรู้ด้านสุขภาพจิต ช่วยเฝ้าระวังปัญหาสุขภาพจิตในเรือนจำ
- ❑ ประเมินสุขภาพจิตผู้ต้องขังแรกรับทุกราย จำนวน 956 คน และพบผู้ป่วยใหม่ จำนวน 22 คน และได้รับการรักษาต่อเนื่อง 100%
- ❑ พบผู้ต้องขังจิตเวชสะสม 84 คน (รายเก่า 62 คน รายใหม่ 22 คน) ชาย 69 คน หญิง 15 คน
- ❑ บริการตรวจรักษาโดยจิตแพทย์ รพ.จิตเวชนครพนมฯ ผ่านระบบ Telepsychiatry เดือนละ 1 ครั้ง (กรณีฉุกเฉิน / ผู้ป่วยมีอาการกำเริบ หรือที่มีความเสี่ยงสูงสามารถปรึกษาได้ตลอด 24 ชั่วโมง)
- ❑ มีการติดตามเยี่ยมผู้ต้องขัง จิตเวชหลังปล่อยตัว จำนวน 13 ราย ครบ 100% ไม่มีอาการทางจิต กำเริบ

4.1 การป้องกันและควบคุมโรค

เป้าหมาย

TB

- ❖ ผู้ต้องขัง**แรก**รับได้รับการคัดกรองวัณโรค ร้อยละ 100
- ❖ ผู้ต้องขัง**ราย**เก่าได้รับการคัดกรองวัณโรค ปีละ1 ครั้ง ร้อยละ 90

HIV

- ❖ ดำเนินการคัดกรองเอชไอวีในกลุ่มผู้ต้องขัง**แรก**รับร้อยละ 50

Syphilis

- ❖ ดำเนินการคัดกรองซิฟิลิสในกลุ่มผู้ต้องขัง**แรก**รับร้อยละ 50

HCV

- ❖ ดำเนินการคัดกรองตับอักเสบบีในกลุ่มผู้ต้องขัง**แรก**รับร้อยละ 50

ข้อค้นพบ

ปี 2565

การตรวจคัดกรองโรค	จำนวนผู้ต้องขังแรกรับ (1 ต.ค.64 - 28 ก.พ.65)	แผนการคัดกรอง
TB	956 ราย	❖ คัดกรอง TB ในผู้ต้องขังแรกรับและรายเก่า เดือน มี.ค-เม.ย.65
HIV		❖ คัดกรอง HIV, Syphilis, HCV ในผู้ต้องขังแรกรับและรายเก่า เดือน เม.ย.65
Syphilis		
HCV		

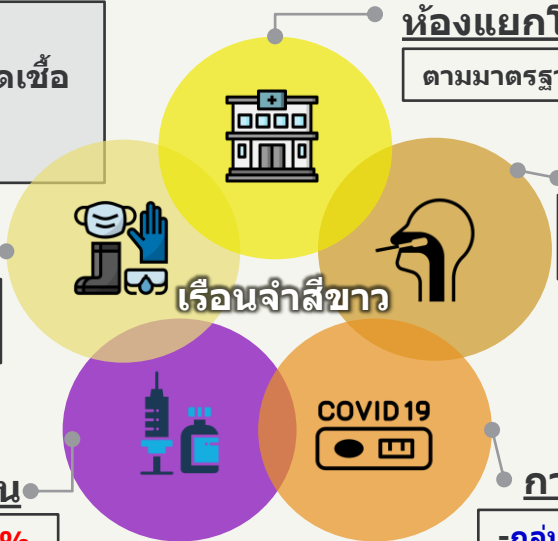
4.2 เรือนจำสีขาวปลอดเชื้อ (โรคอุบัติใหม่)

เป้าหมาย : 1.มีแผนการดำเนินการเรือนจำสีขาวปลอดเชื้อ (โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019)
2.มีแผนการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันต่อโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในผู้ต้องขัง และ จนท.ในเรือนจำ

สถานการณ์โรค
ระหว่างวันที่ 5 มี.ค.65-ปัจจุบัน พบผู้ติดเชื้อ 19 ราย คิดเป็นอัตราป่วย (Attack rate) 0.59% (พบในแดนแรกรับ)

มาตรการป้องกันโรค
- เยี่ยมญาติผ่านระบบ Application Line
- กรณีมีการระบาดในเรือนจำดเยี่ยมทุกกรณี

การฉีดวัคซีน
-กลุ่มผู้ต้องขัง เข็มแรก 98.2%, เข็มสอง 97.2%, booster 91.3%
-จนท.เรือนจำ ได้รับวัคซีน booster 97.2%
-กลุ่ม 608 ได้รับวัคซีน booster 100%

ห้องแยกโรค
ตามมาตรฐาน ตรวจ RT-PCR 2 ครั้ง

แรกรับ
คัดกรอง เก็บตัวอย่าง ATK Day 0 ตรวจ RT-PCR Day 14, 21 และ 28 ระยะเวลากักตัว 28 วัน

การเฝ้าระวังโรค
-กลุ่มผู้ต้องขังกรณีพบ PUI ตรวจ ATK ทุกราย
-สุ่มเก็บตัวอย่าง 5-10% ทุกเดือน
-จนท.เรือนจำตรวจ ATK ทุกเดือน/จนท.ปฏิบัติงานแดนขังตรวจ ATK ทุก 5 วัน

มาตรการเด่น : 1) มีแนวทางการดำเนินงาน (Flowchart) ในการคัดกรองผู้ต้องขังแรกรับชัดเจน
2) มีแผนเผชิญเหตุ และมีการซ้อมแผน

สรุปประเด็นที่ 1 โครงการเกี่ยวกับพระราชวงศ์

ประเด็น	ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา
1. การบริการสุขภาพช่องปาก	<ul style="list-style-type: none">❖ พัฒนาศักยภาพ อสรจ.ในการตรวจคัดกรองสุขภาพช่องปาก และเป็นแกนนำการส่งเสริมสุขภาพช่องปากและฟัน
2. การป้องกันและควบคุมโรค	<ul style="list-style-type: none">❖ วางแผนคัดกรอง HIV/Syphilis/HCV ในผู้ต้องขังแรกรับตามเกณฑ์อย่างต่อเนื่อง❖ ประเมินตนเองตามมาตรการเรือนจำสีเขียวปลอดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 อย่างต่อเนื่อง
3. ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม	<ul style="list-style-type: none">❖ ตรวจสอบปนเปื้อนเชื้อโคลิฟอร์มแบคทีเรียในน้ำบริโภคและตรวจฝ้าระวางคลอรีนอิสระคงเหลือในน้ำใช้ อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง❖ ควรมีการตรวจสอบคุณภาพน้ำทิ้ง ก่อนนำไปใช้ประโยชน์ ทุก 3 เดือน❖ ปรับปรุงคุณภาพน้ำประปาภายในเรือนจำ โดยการเติมคลอรีนให้มีค่าคลอรีนอิสระคงเหลือในน้ำ 0.5-1.00 ppm ในช่วงที่มีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ covid 19

กัญชาทางการแพทย์

ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน
ร้อยละของหน่วยบริการสาธารณสุขที่การจัดบริการคลินิกกัญชาทางการแพทย์ รพ.สังกัด สป.สธ. รพ.สังกัดกรมวิชาการ (รพ.จิตเวชนครพนม)	ร้อยละ 70 ร้อยละ 70	ร้อยละ 100 (12/12) ร้อยละ 100 (1/1)
ผู้ป่วยที่มีการวินิจฉัยระยะประคับประคอง (Palliative care) ที่ได้รับการรักษาด้วยยากัญชาทางการแพทย์	ร้อยละ 5	ร้อยละ 3.89 (38/980) (ข้อมูลจาก HDC ณ วันที่ 31 ม.ค.65)
ผู้ป่วยทั้งหมดที่ได้รับการรักษาด้วยยากัญชาทางการแพทย์	เพิ่มขึ้นร้อยละ 5	ร้อยละ 76.86 (392/486) (ข้อมูลจาก HPVC ณ วันที่ 31 ม.ค.65)

ปัจจัยความสำเร็จ
<ul style="list-style-type: none"> ■ 1. การยอมรับในประสิทธิภาพของกัญชาในการรักษา ของบุคลากรทางการแพทย์ปัจจุบัน ■ 2. ความรวดเร็วและความชัดเจนในการพิจารณาอนุญาตสถานที่ผลิต (ปลูก) กัญชาทางการแพทย์ ของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ■ 3. Health literacy การใช้กัญชาทางการแพทย์และกัญชงพืชเศรษฐกิจ ของบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข และประชาชน ■ 4. การค้นหาผู้ป่วยเชิงรุกโดยการลงพื้นที่ และทำประชาสัมพันธ์ออนไลน์ one-page ส่งต่อทางช่องทางสื่อสารต่าง ๆ เช่น LINE, Facebook ทำให้มีผู้ป่วยมารับบริการที่โรงพยาบาลมากขึ้น

ปัญหาและอุปสรรค	แนวทางการแก้ไข
พบปัญหาการลงข้อมูลผู้ป่วย Palliative care ในรหัส Z51.5 ไม่ครบถ้วน ทำให้ระบบไม่นับจำนวน	ทำการชี้แจงการลงรหัสข้อมูลให้ถูกต้อง
พบปัญหาการดึงข้อมูลจากระบบ HDC ไม่สามารถดึงข้อมูล ผู้ป่วยทั้งหมดที่ได้รับการรักษาด้วยยากัญชาทางการแพทย์ ในปีงบประมาณ 2564 ได้	ควรให้ไอทีของรพ.ประสานงานกับจนท.ไอทีส่วนกลางเพื่อการหาสาเหตุและแก้ไขร่วมกันทั้งระบบ

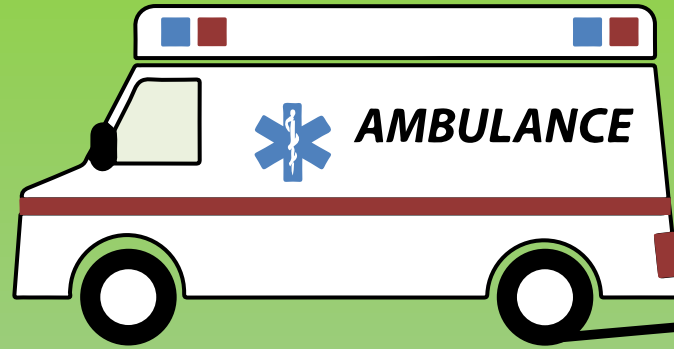
การแพทย์แผนไทยกับการขับเคลื่อนกัญชาทางการแพทย์

- มีคณะกรรมการดำเนินงาน และคณะทำงานเฉพาะเรื่อง เกิดการขับเคลื่อนงานแบบเป็นระบบ
- สนับสนุนบริการกัญชาทางการแพทย์
 - แพทย์แผนไทย ร่วมกับสหวิชาชีพ ค้นหาผู้ป่วย Palliatives Care
 - เปิดคลินิกกัญชาทางการแพทย์แผนไทย ใน รพ.สต. ทั้ง 8 แห่ง ที่มีแพทย์แผนไทยปฏิบัติงานประจำ
 - เพิ่มการเข้าถึงบริการ โดยจะเปิดคลินิกกัญชาทางการแพทย์แผนไทย ณ สสอ. จำนวน 2 แห่ง (สสอ.เรณูนคร และ สสอ.โพนสวรรค์) ซึ่งจะเริ่มที่ สสอ.เรณูนคร เป็นแห่งแรก

โอกาสพัฒนา
ขยายบริการคลินิกกัญชา
เฉพาะโรค
ตามประเด็นปัญหาสุขภาพ
ของจังหวัด

- ศูนย์เรียนรู้กัญชาต้นแบบ แบบครบวงจร ณ ตลาดพูนสุข อ.ศรีสงคราม
- พัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวเชิงสุขภาพด้านกัญชาทางการแพทย์ 5 เส้นทาง
 - กัญชาสายประวัติศาสตร์แห่งลุ่มน้ำโขง
 - ผจญภัยไปด้วยกัญ
 - สบายใจสายธรรม
 - ธรรมชาติพักใจไปไหนไปกัญ
 - มนเสน่ห์เส้นทางธรรม

Thank You

